

Danmarks Naturfredningsforening

Lokalkomiteen for Lyngby-Taarbæk

Beretning til årsmødet den 1. november 1999.

1999 har været et godt år for naturen og miljøet i Lyngby-Taarbæk. Vi har fået Mølleådalens fredet fra Lyngby Sø til Øresund, kommunen har opgivet planerne om at bebygge Kanalparken, og det ser ud til at lykkes for os at få bevaret de store naturmæssige, landskabelige og kulturhistoriske værdier, som Dyrehavens 330 år gamle overdrev rummer.

Vores postliste viser med al tydelighed, at der er stor aktivitet på natur- og miljøområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune. Ikke mindre end 650 ind- eller udgående breve er kommet på lokalkomiteens postliste, siden vi holdt årsmøde den 2. november sidste år.

Fredningssagen for Mølleådalens, som lokalkomiteen tog initiativ til i 1991, forventes endeligt afsluttet inden årets udgang, og den medfører, at vi får fredet alle de værdifulde områder i Mølleådalens på trods af modstand fra både kommunen, amtet og Skov- og Naturstyrelsen. Fredningen kommer nemlig også til at omfatte bl.a. Borrebakken, Troldehøj, Runde Bakke, de gamle egetræer i Mølleådalens samt Nærumbanen. Vi havde besigtigelse af fredningen med Naturklagenævnet i april, hvor det besluttede at gennemføre fredningen. Når fredningskendelsen endnu ikke er kommet, skyldes det forhandlinger med enkelte lodsejere om indholdet i fredningsbestemmelserne og erstatningsbeløbet, mens de store linier er afklaret.

Også Fredningssagen for Ermelundskilen, som lokalkomiteen tog initiativ til i 1996, går godt. Det ser nu ud til, at både Fæstningskanalen og Kanalparken bliver friholdt for storcenterbyggeri. Fredningsnævnet gav ganske vist tilladelse til, at Storcentret kunne udvide i Kanalparken, men den afgørelse påklagede lokalkomiteen til Naturklagenævnet. Kommunalbestyrelsen foreslår nu kommuneplanen ændret, så Fæstningskanalen kan genskabes som en vandfyldt kanal helt frem til Klampenborgvej, og at Kanalparken bevares. Det samme gør Lyngby Storcenter i et nyt forslag, som var beskrevet i "Lokal-Posten" for nylig, hvor de i stedet vil udvide vest for Fæstningskanalen. Lokalkomiteen har endvidere taget initiativ til stiftelse af en ny forening kaldet "Fæstningskanalens Venner", som har til formål at arbejde for at bevare og genskabe de kulturhistorisk værdifulde mindesmærker, som Fæstningskanalen og Oversvømmelsesområderne fra Frederiksdal til Klampenborg repræsenterer. Der er indkaldt til stiftende møde mandag den 15. november kl. 19.30 i bibliotekssalen på Stadsbiblioteket, hvor orlogskaptajn Peter Thorning Christensen vil indlede med et lysbilledforedrag om Fæstningskanalen, hvorefter der vil være valg af bestyrelse m.m. Jeg vil gerne opfordre jer til at deltage i dette stiftende møde. Der er endvidere en udstilling om Fæstningskanalen på Stadsbiblioteket fra i dag og frem til den 15. november som optakt til det stiftende møde.

I Dyrehaven har lokalkomiteen brugt mange kræfter på at forhindre tilplantning af et 330 år gammelt overdrev ved Chr. V's Eg nær Eremitageslottet. Overdrevet har både meget store naturmæssige, landskabelige og kulturhistoriske værdier. Vi har måttet gå så vidt som til at stævne Naturklagenævnet i Landsretten for at få stoppet tilplantningen af overdrevet, og det er første gang Danmarks Naturfredningsforening må gribe til et så drastisk middel. Tilplantningen

er helt i strid med både naturbeskyttelsesloven og biodiversitetskonventionen, hvor Danmark har forpligtet sig til at beskytte værdifuld og truet natur. Et enigt Forretningsudvalg i Danmarks Naturfredningsforening bakker lokalkomiteen op, og det har nu anmodet Svend Auken om at stoppe tilplantningen. Vi forventer derfor nu, at Skov- og Naturstyrelsen opgiver tilplantningen, så vi kan trække stævningen af Naturklagenævnet tilbage om kort tid.

Vi har også brugt mange kræfter på at få stoppet Lyngby-Taarbæk Kommunes planer om at indvinde vand i Dyrehaven, da boringerne vil skæmme Dyrehaven og udgøre en alvorlig trussel mod det værdifulde plante- og dyreliv i Dyrehavens mange vandhuller. Vi har netop fået medhold af Naturklagenævnet i, at prøveboringerne i Dyrehaven kræver tilladelse efter skovlovens § 10. Hvis Skov- og Naturstyrelsen giver en sådan tilladelse, vil vi påklage den til Naturklagenævnet, da vi ikke mener, at der foreligger sådanne forhold, der kan begrunde vandindvinding i Dyrehaven. Amtet har nemlig besluttet, at det ikke vil give kommunen tilladelse til at indvinde mere vand tilsammen i Dybendal og Dyrehaven, end den allerede indvinder ved Dybendal, og da der ikke er nogen akutte trusler mod vandkvaliteten på Dybendal Kildeplads, er der intet behov for at flytte vandindvindingen til Dyrehaven.

Lokalkomiteen har nu fået godkendt sin handlingsplan for Dyrehaven af Danmarks Naturfredningsforenings Naturfaglige Udvalg. Handlingsplanen har til formål at sikre en lige så god beskyttelse af Dyrehavens plante- og dyreliv, som hvis Dyrehaven havde været fredet. Den skal være naturfredningsforeningens bidrag til den nye driftsplan for Dyrehaven som Skov- og Naturstyrelsen i øjeblikket er ved at udarbejde til erstatning for driftsplanen fra 1983. Vi håber, at der med den nye driftsplan vil blive taget meget større naturhensyn i Dyrehavens drift.

Udryddelse af Kæmpe-Bjørnekloen har været en vigtig sag for lokalkomiteen siden 1992. Vi har igen i år brugt megen energi på at bekæmpe Kæmpe-Bjørnekloen, og den findes nu kun 20 steder i kommunen mod 40 steder sidste år og 120 steder i 1993. Vi har i år gravet over 80.000 planter op, så den er nu udryddet i Mølleådal mellem Lyngby Sø og Øresund. Vi forventer, at vi på næste årsmøde kan meddele, at den nu kun findes 5 steder i kommunen.

Sidste år nævnte jeg lokalkomiteens forgæves forsøg på at få DTU til at nedsætte græsningstrykket på et overdrevarsareal mellem Lundtoftegårdsvej og Helsingørmotorvejen for at redde den sidste bestand af dagsommerfuglen "Dværgblåfugl" i kommunen. Dværgblåfuglen er Danmarks mindste dagsommerfugl, og den lever kun på den relativt sjældne plante Rundbælg. Overdrevet bliver græsset intensivt, så både Dværgblåfuglens mad og larver bliver ædt af de græssende heste. I sommer lykkedes det at få gennemført et naturgenopretningsprojekt for Dværgblåfuglen på dette overdrev. Vi har tilladelse fra forpagteren af overdrevet til at frahegne et areal på ca. 300 m², hvor der er mange Rundbælg, så Rundbælgen og Dværgblåfuglens larver kan være i fred for hestene. Lyngby-Taarbæk Kommune har betalt omkostningerne til hegningen over Agenda 21-midlerne.

På sidste årsmøde nævnte jeg også, at vi havde klaget til Naturklagenævnet over, at kommunen havde placeret reklamer på buslæskure i det åbne land i strid med naturbeskyttelsesloven. Vi vandt sagen, og kommunen har nu flyttet læskurene med reklamer ind i bymæssig bebyggelse og opsat nye læskure uden reklamer i det åbne land. En sidegevinst udover at få fjernet de ulovlige reklamer har således været, at der er kommet flere læskure til gavn for de borgere, der benytter den kollektive trafik.

En række borgere har også i år haft travlt med at registrere plante- og dyrelivet på en række lokaliteter i kommunen. Vi har i år bl.a. fået registreret plantelivet i Spurveskjulsskoven, i Furesøparken, i fårefolden ved Kaningården, i Brede Indelukke, på Lyngby Fort, på Troldehøj, i Mølleådal mellem Lyngby og Brede, på overdrevet mellem Helsingørmotorvejen og Mølleåen og på det truede 330 år gamle overdrev i Dyrehaven. Vi holdt møde i gruppen i onsdags, hvor vi drøftede resultaterne. Gruppen er åben for alle, så hvis nogen har lyst til at være med, skal I bare sige til.

Vi har i en årrække deltaget i et samarbejde med 3 grundejerforeninger i Virum om genopretning af Kollelev Mose. Mosen er blevet stærkt forurenet af spildevand gennem mange årtier og er derfor en algesuppe uden undervandsplanter og med et meget fattigt dyreliv. Vi er glade for, at kommunen nu er gået i gang med genopretningen af mosen, men det går desværre ikke så godt, som Hedeselskabet havde lovet. Kommunen har indkaldt til offentligt møde om genopretningen af Kollelev Mose i Virum Skoles Kantine på torsdag den 4. november kl. 19.00. Vores målsætning om en "Ren Kollelev Mose år 2000" når ikke at blive til virkelighed, men den vil være renere, end den har været i mange år.

Lokalkomiteen blev i maj måned opmærksom på, at Bagsværd Vandværk havde søgt om tilladelse til at indvinde vand fra 2 nye boringer i Bøndernes Hegn, og at tilladelsen ville medføre et fald af vandstanden i Store Hulsø på op mod 45 cm. Store Hulsø i Frederiksdal Skov er både naturmæssigt og landskabeligt en af de mest værdifulde søer i kommunen. Også geologisk er den interessant som ishul. Der er desuden udlagt 18 ha urørt sumpskov vest for søen, som også ville blive påvirket af en sænkning af vandstanden. Lokalkomiteen protesterede til amtet og opfordrede Skov- og Naturstyrelsen til at gå ind i sagen. Resultatet blev heldigvis, at amtet meddelte afslag på ansøgningen.

Lokalkomiteen følger nøje de dispensationer fra naturbeskyttelsesloven, som kommunen, amtet og Fredningsnævnet giver, og vi har også i år påklaget en række afgørelser bl.a. Fredningsnævnets dispensation fra Mølleåfredningen til opførelse af en meget skæmmende tagkonstruktion på en tilbygning til et gammelt stråttækt hus fra 1746 ved Prinsessestien. Kommunen solgte huset for nogle år siden med en deklaration om, at der ikke måtte foretages ombygninger. Vi håber nu, at kommunen efterlever formålet med deklarationen og Mølleåfredningen, nemlig at beskytte de landskabelige og kulturhistoriske værdier på stedet, så vi ikke bliver nødt til at påklage sagen til Naturklagenævnet.

Lokalkomiteen har for nylig klaget til Naturklagenævnet over, at Fredningsnævnet har givet Hotel Frederiksdal, som ejes af Danmarks Lærerforening, tilladelse til at opføre 5 selskabslokaler i og ved Rejsestalden, der ligger over for hotellet. Et sådant projekt vil medføre alvorlige forringelser af de kulturhistoriske og rekreative værdier i Frederiksdal og øge det parkeringskaos, der allerede er i Frederiksdal på udflugtsdage. Lokalkomiteen har anmodet Naturklagenævnet om at ophæve Fredningsnævnets tilladelse og foreslår i stedet, at Rejsestalden indrettes til udsækningssted og formidlingscenter for Frederiksdals historie. Denne opfattelse deler Lyngby-Taarbæk Kommune også.

Vi opfordrede for 2 år siden kommunen til at stoppe med anvendelsen af sprøjtegifte på Dyrehavegårds jorder i forbindelse med genforhandlingen af forpagtningsaftalen. Det vil give en bedre beskyttelse af vores grundvand og give plads til et rigere plante- og dyreliv på markerne.

Vi er bekendt med, at der nu foregår forhandlinger herom, så vi ser frem til, at Dyrehavegårds jorder snart bliver omlagt til økologisk drift.

Selv om lokalkomiteen tabte vores klage til Naturklagenævnet om opstilling af midlertidige pavillioner på "Bombegrunden" i Taarbæk, er det vores vurdering, at det har ført til, at kommunens planer om at bebygge grunden permanent er blevet opgivet indtil videre. Det var i hvert fald det indtryk, vi fik på det borgermøde, som lokalkomiteen arrangerede på Taarbæk Skole den 22. september om "Bombegrundens" fremtid, og hvor ca. 35 Taarbæk-borgere, heriblandt "Taarbæks medlem af kommunalbestyrelsen", var mødt frem.

Lokalkomiteen har i snart mange år samarbejdet med Lyngby-Taarbæk Kommune bl.a. ved at holde møder med Teknisk Forvaltning hver tredje måned, hvor vi drøfter aktuelle sager og udveksler synspunkter. Samarbejdet udviklede sig imidlertid i løbet af 1999 i en retning, som lokalkomiteen fandt helt uacceptabelt, og vi klagede derfor til borgmesteren i sommer. Vi har efterfølgende drøftet samarbejdsproblemerne med Teknisk Forvaltning, og vi mødes nu hver måned. Vi har fået genskabt et godt samarbejds-klima og ser frem til, at det vil fortsætte i de kommende år.

Lokalkomiteen har sammen med en række andre græsrodsorganisationer fået ansat en Grøn Guide, som i de næste 3 år skal bidrage til at fremme en bæredygtig udvikling i kommunen. Den "Grønne Guide" hedder Kirsten Dam og har til huse på Lyngby Lokalstation, så hvis I har spørgsmål om f.eks. grøn livsstil, grønne boligområder og byøkologi eller hvis I har ideer om at iværksætte grønne projekter, må I endelig kontakte hende.

Lokalkomiteen har i år arrangeret 7 ture: Vintertur i Spurveskjulsskoven ved Frederiksdal Slot, Paddetur til Tordals Mose, Nattergaletur i Mølleådal, Økologisk havevandring, tur til Arboretet i Hørsholm, Familieskovtur til Bøllemosen samt Ekskursion til det gamle overdrev i Dyrehaven, der er truet af tilplantning.

Lokalkomiteens arbejdsopgaver i det kommende år vil omfatte opstart af frednings-sagen for Mølleådal fra Lyngby Sø til Farum dvs. fredning af Lyngby Sø, Bagsværd Sø og Furesøen med omgivelser. Hertil kommer arbejde med at beskytte Dyrehavens natur mod tilplantning og vandindvinding og arbejdet med den nye driftsplan for Dyrehaven. Vi vil fortsætte bekæmpelsen af Kæmpe-Bjørnekloen og med at registrere plante- og dyrelivet i kommunen, og vi vil arbejde for at Kanalparken bliver fredet, og at vandkvaliteten i Furesøen bliver forbedret.

Lokalkomiteen har 9 medlemmer: Hans Nielsen (formand), Jørgen O. Rasmussen (næstformand), Karen Riemenschneider (sekretær), Anni H. Dalgas, Thomas Møller, Svend Henriksen, Syss Karll, Jørgen Grøngaard og Thomas Jensen samt 4 suppleanter: Niels Heding, Vibeke Horsten, Vibeke Kiil og Margit Thomsen. Ebbe Falk-Sørensen er tilknyttet lokalkomiteen som medlem af Strandvejsudvalget.

De 3 medlemmer, der er på valg, genopstiller alle, og 3 af de 4 suppleanter genopstiller ligeledes. Ifølge foreningens love må der højst være 9 medlemmer i lokalkomiteen, men der må være et ubegrænset antal suppleanter. Så stil endelig op, hvis du har lyst til at deltage i arbejdet. Suppleanterne deltager nemlig i møderne på lige fod med medlemmerne, og vi plejer ikke at stemme om sagerne. Vi vil også gerne have forslag fra jer til sager, ture, arrangementer og temaer, som vi kan tage op i det kommende år til gavn for vores natur og miljø.